

ВАДИМ ЕВЕНТОВ

ГЛАСОВЕТЕ НА ЗЕМЯТА

Превод от руски: Найден Колев, 1988

chitanka.info

— Ама че Земя!... Като камък! — Виктор захвърли настрана кирката и излезе от траншеята. Загорялото му до черно тяло лъщеше от пот. — Стига може би? — Запъхтян, той приближи до Алферов, който шеташе нещо около апарат с огромни индикатори. Алферов критично огледа рова и взе шепя суха трошлива почва.

Земята бе напукана от жегата. Неспирно свиреха щурци, цвъртяха застинали в стражева стойка лалугери. В жарката синева над степта кръжеше ястреб.

— Пясъчник, добре улавя звука. — Алферов замислено прехапа устни и ми махна с ръка: — Добре, включвай.

Над ухото ми бръмчеше вентилатор, безсилен да раздвижи задухата в тясната кабина на всъдехода. Три години живяхме за и с този уред, чиито излъчващи топлина блокове още повече засилваха теснотата. Отдавнашната идея на шефа на лабораторията по акустика Алферов бе материализирана накрая в пресложна електронна схема. От областта на налудничавите хипотези тя премина към областта на практическото приложение. Преди сто години Едисон, като накара иглата да опипва микрорелефа по браздичката на цилиндъра на фонографа, съумя да възпроизведе изкуствено консервиран звук. Оттогава звукът стана достояние на културата, също както и изобретената хилядолетия преди това писменост. А звуците, разнасяли се някога по Земята? Изглеждаше, че те завинаги са изгубени за човечеството. Алферов искаше да докаже, че това не е така. Че някои скали от гранит, гнайс и пясъчник могат да съхраняват в себе си информация за отдавна заглъхнали звуци.

На Алферов се удаде да открие явление, което нарече „забавен пиезоефект“. Създаденият в лабораторията уред — реставратор на звуци РЗ-1 — се базираше на това явление и караше камъните да заговорват не в преносния, а в буквалния смисъл на думата.

Обхождайки надлъж и нашир страната с всъдехода, ние събрахме богата колекция от „изкопаеми“ звуци. В полите на планини, по бреговете на реки и езера, из горски поляни и в степта — навсякъде, където на земната повърхност откривахме нужните ни минерали, ние записвахме сигналите от минали геоложки събития: буботенето на древни земетресения и изригвания на угаснали вече вулкани, гръмотевичния тътен на доисторически бури и грохота на прибоя на

отдавна изчезнали морета. Уникалната ни колекция беше великолепно допълнение към геоложката история на планетата.

Набрал обороти, апаратът засвири тъничко като комар. Каталясалите от жегата Виктор и Алферов влязоха в кабината. Седнаха зад мен и се приготвиха да слушат гласовете на Земята. Аз включих на запис и започнах бавно да въртя настройката. От репродуктора се разнесоха загадъчни протраквания, пропуквания, прошумолявания — обичайния шумов фон, записан на неголяма дълбочина.

— Струва ми се, нищо интересно — казах аз. — Нормална звукова картина.

— Опитай пак, проследи още веднъж целия обхват — докосвайки рамото ми, произнесе зад мен Алферов.

Аз отклоних стрелката до упор и бавно започнах да придвижвам настройката по посока на намаляващите честоти. От репродуктора отново се разнесоха познатите ни вече звуци. Аз с досада си помислих, че ще трябва да си стягаме багажа, отново да тръгваме на път и да бродим из степта, за да търсим друго, по-удачно място.

Изведнъж от репродуктора се чу необичаен накъсан звук, наподобяващ тракане на шевна машина. Увеличих мощността и тогава вече съвсем отчетливо се разпознаха припрените, чести изстрели от картечен ред.

— Тежка картечница! — Виктор се наведе напред, дишаше в тила ми. Всички се превърнахме в слух, поразени от неочаквания звуков ефект, който ни поднесе пясъчникът.

Картечницата се задави и млъкна. Неяде наблизко уморен, прегракнал глас извика: „Танкове!...“ Картечницата отново затрака, заплющяха пушечни изстрели, сред канонадата се дочу рев на мотори, разнесоха се глухи взривове на гранати.

Обърнах се — видях застиналите лица на другарите си. Алферов бе вкопчил пръсти в края на масата, в потъмнелите очи на Виктор видях готовност да се хвърли там, във водовъртежа на бушуващата битка. Грохотът на експлозиите започна да се отдалечава, боят се премести някъде встрани. В настъпилата несигурна тишина дочухме нечий стон и слаб, пресекващ глас: „Вода, братя!... Вода...“

Сякаш ни удари гръм. Видях как пребледня загорялото лице на Виктор. Погледите ни неволно се заковаха на гарафата, пълна с

прозрачна изворна вода. Не стигаше въздухът, до болка прехапах устната си.

„Сега, сега, миличък!... Потърпи мъничко“ — някой тежко и шумно дишаше, тънък женски глас успокояваше боеца — чу се как от манерката бълбука вода.

После се разнесе оглушителен взрив, протракаха веригите на танк — и настана тишина.

... Дълго седяхме, без да можем да промълвим дума. Какви ли не звуци на страшни земни катаклизми ни се бе случило да чуем — земетресения и изригвания на вулкани, сгромолясвания на метеорити и планински свлачища — нищо не порази тъй въображението ни както тези живи гласове, понесли се към нас през взривовете на отдавна отшумелия бой.

Излязохме от колата. Алферов извади от един сандък колче за закрепване на антена. Забихме го до траншеята и закрепихме на върха му изрязана от ламарина петолъчка.

Разказът е публикуван във вестник „Орбита“, брой 42 от 1988 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.